

Qorti tal-Appell Kriminali

Onor. Imhallef Consuelo Scerri Herrera, LL.D., Dip Matr., (Can)

Appell Nru: 208 / 2018

Il-Pulizja

Spettur Colin Sheldon

Vs

Michael Debono

Illum 12 ta' Dicembru, 2019,

Il-Qorti,

Rat l-akkuzi dedotti kontra l-appellanti, Michael Debono detenur tal-karta tal-identita Maltija 240268 M, akkuzat quddiem il-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali talli:

Ghan-nom u in rappresentanza ta' Mediterranean Productions Limited (C 56031) u / jew bhala persuna registrata mall-Kummissarju tat-Taxxi skond l-Att ta' l-1998 dwar Taxxa fuq il-Valur mizjud (Att Nru. XXIII ta' l-1998) u regolamenti maghmula bis-sahha ta' l-istess Att, naqas sal-hmistax-il jum tat-tieni xahar li jigi wara l-ahhar jum li fih intemmu z-zminijiet ta' taxxa relativi li jibghat lill-Kummissarju tat-taxxi (2) id-denunzji, flimkien mal-hlas dovut, li saru dovuti fil-perjodi li ntemmu fit-30 ta' Settembru, 2015 u fil-31 ta' Dicembru, 2015 u dan bi ksur tal-artikolu 30, 66, 76 (c) u 76 (d) ta' l-Att XXIII ta' l-1998.

Il-Qorti giet mitluba li f' kaz ta' htija;

1. Tinfliggi l-piena skont il-ligi; jew

- Minbarra li tinfliggi l-piena skont il-ligi, fuq talba tal-Prosekuzzjoni tordna lill-imputat jikkonforma \ruuhu mal-ligi fi zmien bizzejjed biex ikun jista' jagħmel dan, liema zmien m' għandux jeccedi tlett xhur, that multa ta' hames ewro għal kull jum li dak in-nuqqas ikompli wara li jghaddi l-imsemmi zmien moghti mill-Qorti.

Rat is-sentenza tal-Qorti tal-Magistrati (Malta) Bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali ta' nhar il-25 ta' April, 2018, fejn il-Qorti wara li rat l-Artikoli 30, 66, 76 (c), u 76 (d) ta' l-Att XXIII ta' l-1998 li r-responsabilita bhala company secretary kienet tal-imputat biex jagħmel dak li hu mehtieg għaldaqstant sabitu hati u ikkundannatu għal mulktar ta' disa' mitt ewro u tagħtu tlett xhur sabiex jirregola ruhu u fin-nuqqas ikun hemm multa ta' hames ewro kuljum li dan in-nuqqas ikompli.

Rat ir-rikors tal-appell tal-appellant Michael Debono, prezentat fir-registru ta' din l-Onorabbli Qorti nhar it-8 ta' Mejju, 2018, fejn talab lil din l-Onorabbli Qorti Appell jogħgħobha:-

- Thassar, tikkancella u tirrevoka is-sentenza appellata tal-Qorti tal-Magistrati fl-ismijiet premessi tal-25.04.2018 u tillibera lill-appellant minn kull htija u imputazzjoni ai termini tal-Ewwel u t-Tieni Aggravju; jew alternativament
- Tilqa' l-appell limitatament billi tirriforma s-sentenza appellata billi tikkonferma in kwantu sabet lill-appellant hati tal-ksur tal-ligi sad-data tar-rizenja tieghu u fejn ikkundannatu għal multa izda tirriforma u timponi multa ta' seba' mitt Ewro (€700) in sostituzzjoni tal-multa originarjament imposta ta' disa' mitt Ewro (€900), u tirrevokaha fejn bl-applikazzjoni tal-Art. 76 tal-Kap. 406 ordnatlu sabiex jikkonforma ruhu fi zmien tlett xhur b'multa ta' hames Ewro (€5) kull jum għal kull gurnata li tghaddi wara dan iz-zmien fejn jibqa' jippersisti dan in-nuqqas.

Rat il-fedina penali aggornata tal-appellati.

Rat l-atti kollha tal-kaz.

Rat illi l-Appellanti hass ruhu aggravat minn din is-Sentenza tal-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali u dan ghas-segwenti ragunijiet :-

L-Ewwel Aggravju

1. Illi, **l-Ewwel Aggravju tal-Appellant** jikkonsisti mill-fatt li *n-nuqqas tal-prosekuzzjoni li tipproduci prova essenziali għad-difiza tal-imputat flimkien marrifut tal-Ewwel Onorabqli Qorti li thalli lill-imputat jipprezenta dawk il-provi essenziali u mehtiega għad-difiza tieghu u li, jigi umilment sottomess, jistgħu jiskagjonawh minn kull htija u imputazzjoni dedotta fil-konfront tieghu jilliedu id-dritt tieghu ta' smiegh xieraq gheluq zmien ragjonevoli, kif sancit fl-Art.39 tal-Kostituzzjoni ta' Malta u l-Art. 6 Kap. 255 tal-Ligijiet ta' Malta [Att dwar il-Konvenzjoni Ewropeja dwar id-Drittijiet Fundamentali tal-Bniedem];*
2. Illi, d-drittijiet suriferiti huma in parte protetti bl-imposizzjoni ta' diversi obblgi. Id-dmir tal-prosukezzjoni li tipprezenta dawk il-provi kollha, sahansitra dawk li huma favur l-akkuzat, huwa impost mill-Art. 356 *et seq* tal-Kap.9 tal-Ligijiet ta' Malta u dawk li jimponu li jithallew li jingiebu l-aktar prova sgiga u sodisfacenti illi l-kaz ikun jagħti u dan *ai termini* tal-Art. 638(1) tal-Kap. 9 [Kodici Kriminali] tal-Ligijiet ta' Malta.
3. Illi, jigi umilment sottomess bir-rispett li il-mod kif agixxiet l-Ewwel Onorabqli Qorti li twaqqaq il-produzzjoni ta' dokumenti, hija ekwivalenti għas-sitwazzjoni fejn Qorti tiddeċiedi li ma tismghax xhud. Id-dokumenti jikkostitwixxu xhieda tagħhom infuħom bhala prova. Il-mod kif waqt il-proceduri quddiema il-provi jittieħdu jew le irid ikun ekwu u gust. Hekk tenniet il-Qorti Ewropeja dwar id-Drittijiet Fundamentali tal-Bniedem (minn hanwhekk il-quddiem imsejha il-Qorti Ewropeja) fil-kaz Asch. V. Austria li

sabet li d-drittijiet tal-appellant ma kienux gew vjolati ghax kien impossibbli li xhud partikolari jinstema':

"The fact that it was impossible to question Mrs J.L. at the hearing did not therefore, in the circumstances of the case, violate the rights of the defence; it did not deprive the accused of a fair trial"¹

4. A contrariu sensu mela, jekk huwa possibbli li xhud jew dokument jigi prodott, bhalma hu f'dan il-kaz ix-xhud għandu jinstema' jew xort' ohra id-dokument jithalla jigi pprezentat in atti. Dejjem huwa premess il-fatt li l-Qorti meta tid-deciedi li ma tismghax xhud jew tithalla tigi prodotta xi prova trid tagħti ragunijiet għalfejn dan sehh. Dan kien il-mertu li ezaminat il-Qorti Ewropeja fuq talba tal-appellant fil-kawza *Vidal v. Belgium*². Hawnhekk l-appellant Vidal kien qiegħed jappella minn decizjoni tal-Qorti ta' Kassazzjoni Belgħana, fejn quddiemha kien interpona minn decizjoni tal-Qorti tal-Appell Belgħana, liema qorti tal-ahhar ma' hallietux jipproducxi xhud u lanqas ma hallietu jipprezenta dokument partikolari³, fuq il-bazi li ma kellu ebda valur probatorju, li izda għaliex kien essenzjali. Skond il-Qorti ta' Kassazzjoni, il-Qorti tal-Appell "*...was not bound to indicate the reasons for which it dismissed the application submitted to it for additional evidence to be taken, considered implicitly but clearly in its decision to be of no value in establishing the truth*"⁴
5. Dan kollu gie soffermat ukoll fil-kaz ta' *Popov v. Russia*⁵, li kompliet zzid sejba ta' htija o meno tal-imputat kellu jkun msejjes billi anke tisma' dawk ix-xhieda ta' difiza u meta dik il-qorti irrifjutat li tisma' dawk il-provi tinjora r-rilevanza tagħhom, il-Qorti Ewropeja sabet li dan kien jikkostitwixxi limitazzjoni serja tad-drittijiet tad-difiza li huma inkompatibbli mal-garanziji

¹ *Asch. V. Austria*, App. No. **12398/96**, Strasbourg – deċiża fis-**26.04.1991** - § 31 – *Dan peress li x-xhud id-deċidiet li teżerċita d-dritt tagħha li ma tixhidtx.*

² App. No. **12351/86**, Strasbourg – deċiża fit-**22.04.1992**.

³ *promissory note*

⁴ Kassazzjoni Belgħana, deċiża fit-**12.02.1986**

⁵ App. No. **26853/04**, Strasbourg - deċiża fil-**11.12.2006**

ta' dritt ta' smigh xieraq kif sanit permezz tal-Artiklu 6. Din l'invjolabbilita` ta' dan id-dritt, kemm il-darba limitat u mhux minghajr il-parametri u l-konfini tieghu (*vide S.N. v. Sweden*, App. No. 34209/96⁶) tigi anke rattifikata f'dawk il-kawzi kriminali li jqanqlu l-aktar emozzjonijiet difficli, u cjoe` allegazzjonijiet ta' abbuzi sesswali fuq tfal.

6. Fil-kaz **Bocos-Questa v. The Netherlands**⁷, il-Qorti Ewropeja, wara li ezaminat il-mertu bir-reqqa sabet vjolazzjoni tal-Art. 6 ibbazat fuq il-fatt li:

"the reason given by the domestic courts for dismissing the applicant's request to hear the victims, namely that the applicant's interests in hearing them were outweighed by the interests of the four still very young children in not being forced to relive a possibly very traumatic experience, the Court has found no indication in the case file that this reason was based on any concrete evidence such as, for instance, an expert opinion. The Court appreciates that organising criminal proceedings in such a way as to protect the interests of very young witnesses, in particular in trial proceedings involving sexual offences, is a relevant consideration, to be taken into account for the purposes of Article 6. However, the reason given by the trial courts for refusing the applicant's request to hear the four victims cannot but be regarded as insufficiently substantiated and thus, to a certain extent, speculative...In these circumstances, the Court finds that the applicant cannot be regarded as having had a proper and adequate opportunity to challenge the witness statements which were of a decisive importance for his conviction and, consequently, he did not have a fair trial"⁸

⁶ §44, ECHR 2002-V

⁷ App. No. 54789/00, Strasbourg – deciża fl-10.02.2006

⁸ Ibid. §72-73

7. Illi, huwa principju imhaddan permezz tal-istess dritt li s-smigh għandu jsir minn tribunal indipendenti u imparzjali. Issa, mhuwiex qiegħed jingħad li necessarjament l-Ewwel Onorabbi Qorti kienet strettament parzjali meta irrifjutat lill-imputat waqt li kien qiegħed impidanat u jagħti x-xhieda tieghu li irrifjutat minnghajr ma tagħti r-ragunijiet tagħha li thallih jipprezenta dawk id-dokumenti li hu dehrlu kienu essenzjali għalihi biex jagħmel id-difiza tieghu. Li qiegħed pero` jingħad huwa li minhabba in-natura partikolari tal-proceduri in dizamina, fejn qiegħed jigi deciz delitt kwazi bi grad ta' prova rizervata għal kontravenzjonijiet, fejn il-ligi qiegħda timponi obbligi oneruzi u fejn id-dottrina hija wahda li tezgi interpretazzjoni restrittiva hafna tall-lijjet li jirregolaw l-ottemperanza fir-rigward tal-Kumissarju tat-Taxxi u anke dik dwar l-Att dwar l-Interpretazzjoni, il-qrat ġandhom jibbilancjaw bili jkunu aktar liberali fl-accetazzjoni tal-provi u meta, f'dawk ic-cirkostanzi li ġandhom jkunu rarissimi fejn il-provi ma jkunux ser jigu ammessi, *multo magis* id-dover li jigu provduti ragunijiet u gustifikazzjonijiet għar-rifut tagħhom għandhom ikunu osservati hafna aktar skrupolozament minn kazijiet ohra u dan in harisen tal-protezzjoni mogħti taht l-**Art. 39 tal-Kostituzzjoni u l-**Art. 6 tal-Att dwar il-Konvenzjoni.****
8. B'hekk allura il-Qorti Ewropeja tat-ragun lill-qorti appellata u ma sabet ebda leżjoni taht l-**Art. 6 tal-Konvenzjoni**, meta din kienet irrifjutat li tisma' xhieda stante li "...in the circumstances of the present case, the Court is satisfied that **the domestic courts examined the applicant's requests** to have witnesses called and **gave detailed reasons for their refusals**, which, in the Court's view, **were not tainted by arbitrariness**. For these reasons, the refusal to take evidence proposed by the applicant did not amount to a disproportionate restriction on his ability to present arguments in support of his case in the proceeding"⁹...kemm il-darba però dak irrifjut kemm il-darba gustifikat ma jkunx qiegħed jigi strumentalizzat fil-innifsu sabiex jaġħti *patina* ta' leggittimità għal dak li huwa palezement illegali;

⁹ **Wierzbicki v. Poland**, App. No. 244541/94, Strasbourg – deċiża fit-**18.06.2002** - § 45

9. Ta' min jirrimarka ghalhekk li l-qorti Ewropeja ma kenisx unanima f'din id-decizjoni, L-Imhallef Thomassen ma qabilx mal-motivazzjonijiet ta' din is-sentenza u x'aktarx kien qiegħed jiehu nota tal-politicizzazjoni tad-dirgha gudizzjarja f'dak il-pajjiz tant li rrimarka li:

"This refusal deprived the applicant of the possibility of proving the truth ...It deprived him also of the possibility of proving that S.N. in fact had been an informant, for which he bore the burden of truth. It does not however seem obvious that the hearing of these witnesses could not have greatly assisted in the establishment of the facts asserted by the applicant, ...The applicant was thus placed in an impossible procedural position"¹⁰

10. Ghaldaqstant huwa car u manifest li l-appellant sofra lezzjoni tad-dritt fundamentali tieghu skond l-Art. 39 tal-Kostituzzjoni u l-Art. 6 tal-att dwar il-Konvenzjoni kif su affermat, u ghaldaqstant dina l-Onorabbi Qorti tal-Appell ghanda, waqt is-smigh ta' dan ir-rikors tal-appell, tagħti kull opportunita` lill-appellant, kif inhi fis-setgħa tagħha li tagħmel, li jipprezenta il-kaz tieghu permezz tax-xhieda orali kif ukoll permezz tad-dokumenti li xtaq jipprezenta in sostenn tat-tezi tieghu sabiex tigi indirizzata dan l-aggravju bl-aktar speditezza;

IT-TIENI AGGRAVJU

11. Illi, mingħajr pregudizzju u subordinatament għas-suespost, it-**Tieni Aggravju tal-Appellant** jikkonsisti fil-fatt li l-Ewwel Onorabbi Qorti għamlet applikazzjoni hazina tal-ligi meta' ma' applikatx favur l-imputat appellant l-benefiċċju skond l-Art. 66(5) tal-Kap. 406 tal-Ligijiet ta' Malta [Att dwar it-Taxxa fuq il-Valur Mizjud], li tiddetermina:

¹⁰ *Wierzbicki v. Poland* - Dissenting opinion of Judge Thomassen

“Rappresentant ikollu responsabbiltà solidali mal-persuna li jkun qiegħed jirrapreżenta għat-taxxa dovuta minn dik il-persuna: izda meta ir-rappresentant ikun agixxa in bona fede u ma jkunx qiegħed xjentement jikkontravjeni is-subartikolu (4)¹¹ jew kull obbligazzjoni ohra taht dan l-Att, ir-responsabbiltà tiegħu taht dan is-subartikolu għandha tkun limitata ghall-flus jew ghall-valur tal-proprietà li huwa jkun qiegħed jamministra jew jikkontrolla li tkun ta’ persuna jew dovuta lil persuna li huwa jkun ir-rappresentant tagħha.”

12. Illi, waqt is-smigh tal-kawza quddiem l-Ewwel Onorabbi Qorti u l-appellant kellu bizzejjed provi f’idejh biex juri li hu:

- (a) qatt ma agixxa in mala fede u koneġwentement dejjem agixxa bil-buona fede mistenna minnu għal vari karigi li kien jokkupa mas-socjeta` Mediterranean Productions Limited; u
- (b) li definitavment ma kisirx dispozizzjonijiet tal-Kap. 406 xjentement, u allura ma setghax jinżamm responsabbi għad-denunzji mhux imdahħla għal preijodi ta’ riferenza; u

13. Illi, n naħa l-ohra l-prosukuzzjoni m’uriet ebda mill-l-estremi imsemija ta’ *mala fides* jew xjenza ta’ ksur tad-dispozizzjonijiet tal-Att sal-grad rikjet mill-ligi.

14. Illi, tant irriteniet il-Qorti tal-Magistrati fil-kawza *in re Adriana Camilleri Vassallo*¹², fejn iddikjarat l-attrici mhux responsabbi għal hlas tat-taxxa dovuta – hlas li jrid isir mal-prezentata tad-denunzja tat-taxxa – stante li ma kellha ebda kontroll fuq il-finanzi jew proprjeta` tal-kumpanija, osservat li ma kenitx firmatarja bankarja tal-kumpanija, li l-Memoranudum u Artikli ta’

¹¹ Dan is-subartikolu jimponi l-obbligu fuq ir-rappreżtant li qabel ma jagħmel ħlasijiet ikun apparta minnhom għat-taxxa, **kemm il-darba però li dik il-persuna ikollu taht it-tmexxija jew kontroll tiegħu flus jew proprjetà ta’ dik il-persuna**

¹² *Adriana Camilleri Vassallo vs. Commissioner of Value Added Tax*, App. No. 238/12VG deċiża fis-06.02.2014

Assocjazzjoni ma kenux jestendu mandat lilha permezz ta' prokura u dan ghal perijodu relativ fejn kienet Segretarja tas-socjeta`;

15. Illi, l-mertu bejn dawn iz-zewg kawzi huwa simili izzej jed biex wiehed jinjora. Dan mela m'huwiex il-kaz fejn ex-ufficjal tal-kumpanija kellu taht il-kontroll tieghu il-fondi u l-proprijeta` tas-socjeta` adibita mir-rejat dedott fil-konfront tagħha¹³ u non ostante li “...non osservanza ta' ligi fiskali fejn mhux accettabbli” huwa car li fil-kaz in dizamina in-nuqqas li jigu pprezentati d-denunzji ma kienx dovut għal “certu kavillar zejjed bl-iskop li jigu evitati l-obbligi imposti mill-legislatur biex jaccerta ruhu li tingabar it-taxxa dovuta f' kull zmien u f' kull kaz;”¹⁴

16. Għaldaqstant dina l-Onorabbi Qorti tal-Appell għandha tkun ferm sodisfatta, wara s-smigh ta' dan ir-rikors ta' appell, li l-appellant kien dejjem qiegħed jagixxi in buona fede u kemm il-darba qatt ma kellu il-kontroll tal-fondi jew proprieta` tal-kumpanija ma setghax jinzamm qatt solidali flimkien magħha għal hlas tat-taxxa, obbligu dan ta' l-ahhar li huwa inerenti flimkien mal-prezentata tad-denunzja;

IT-TIELET AGGRAVJU

17. Illi, mingħajr pregudizzju u subordinatament għas-suespost, it-tielet Aggravju tal-Appellant, jikkonsisti fil-fatt li l-Ewwel Onorabbi Qorti għamlet applikazzjoni hazina tal-ligi meta, wara li sabitu hati tar-rejati dedotti fil-konfront tieghu ordnatlu sabiex jikkonforma ruhu mal-ligi fi zmien impost mill-**Art. 76 tal-Kap. 406** ta' tlett (3) xhur, u fin-nuqqas li jagħmel dan ikun passabbli għal multa gornaljera ta' hames Ewro (€5) għal kull gurnata wara dan iz-zmien mogħti mill-Qorti;

¹³ vide **Pulizija [Spettur A. Miruzzi] vs. Michael Sitvala**, 389/2007 – QAK, deċiża fit-**30.04.2008**

¹⁴ Ibid. pg 6

18. Illi, jigi rilevat li l-appellant irrizenja mill-karigi tieghu fil-**14.06.2015** u ghaldaqstant m'huwiex issa f'pozizzjoni aktar li jikkonferma ruhu mal-ligi u lanqas m'ghandu dan l-obbligu stante li huwa svestit minn kull poter rappresentattiv tas-socjeta` in kwistjoni;
19. Illi, tant gie ritenut fid-decizjoni tal-Qorti tal-Appell Kriminali *in re Jean Carl Farrugia*¹⁵ ghal precizament l-listess motivazzjonijiet, u cjoe` li meta persuna ma tkunx f'qaghda li taderixxi ma' obbligi li m'ghadhomx ikunu tagħha ma tkunx tista tinzamm responsabqli, almenu penalment, għan-nuqqas fil-konformita` tagħhom;

IR-RABA' AGGRAVJU

20. Illi, minghajr pregudizzju u subordinatament għas-suespost, ir-Raba' Aggravju tal-Appellant jikkonsisti fil-fatt li l-piena imposta fuqu hija wisq harxa tenut kont tacc-cirkostanzi tal-kaz;
21. Illi, huwa car u manifest li l-imputat appellant ma kellu ebda htija għal dak li gara fir-rigward tad-denunzji tat-taxxa u jekk dina l-Onorabbli Qorti tal-Appell ma' tilqghax l-appell b'mod li tilliberah minn kull imputazzjoni kif spjegat aktar il-fuq fuq dan ir-rikors għandha tal-anqas tirrikoxxi li bhala professjonist, huwa m'hux xejn aktar minn vittma tac-cirkostanzi u li l-Kummissarju, bil-kundanna u l-multa imposta fuqu, xorta ma' spicċax gabar it-taxxa dovuta, jekk hemm taxxa dovuta, skon il-ligi;
22. Illi, jekk l-ispirit tal-ligi huwa wieħed li l-pieni għandhom iservu ta' deterrent sabiex tingabar it-taxxa dovuta, certament mela f'dan il-kaz dak il-ghan ma intlahqax u mhux ser jintlaħhaq bl-impozizzjoni ta' multi horox;

¹⁵ vide *Il-Pulizija [Spetturi A.P. Miruzzi] vs. Jean Carl Farrugia*, QAK – deciża fil-**02.04.2009**.

23. Illi, fl-ewwel lok, l-appellant deher quddiem il-Qorti sabiex jirrispondi ghal dawn l-akkuzi ghall-ewwel darba f'hajtu u qatt ma kkometta la dan it-tip ta' rejat u laqnas rejati ohra f'hajtu u ghalhekk għandu jkun passabbli għal minimu possibbli li tippermetti l-ligi li f'dan il-kaz huwa ta' seba' mitt Ewro (€700);
24. Għalhekk, tenut kont tac-cirkostanzi kollha ta' dan il-kaz u l-fatti esposti waqt is-smigh ta' dan ir-rikors, fl-eventwalita` ta' konferma ta' htija, dina l-Onorabbi Qorti tal-Appell m'ghanda issib ebda diffikulta` li tnaqqas il-multa imposta ta' disa' mitt Ewro (€900) għal dak minimu permissibl bil-ligi ta' seba' mitt Ewro (€700), stante li din il-mutla diga hija harxa bizzejjed kif inhi għar-rejat kif ipotizzat mill-prosekuzzjoni;

Illi in breve, il-fatti kienu s-segwenti:

1. Illi l-appellant Michael Debono kien segretarju tal-kumpannija Mediterranean Productions Limited;
2. Illi d-denunzji flimkien mal-hlas dovut għal perjodi li ntemmu fit-tletin (30) ta' Settembru tas-sena elfejn u hmistax (2015) u fil-wieħed u tletin (31) ta' Dicembru tas-sena elfejn u hmistax (2015) ma gewx sottomessi d-Dipartiment tat-Taxxa fuq il-Valur Mizjud;
3. Illi l-appellant irriżenja mill-kariga ta' segretarju tal-kumpannija Mediterranean Productions Limited fl-erbatax (14) ta' Gunju tas-sena elfejn u sittax (2016)¹⁶
4. Illi sussegwentement inharget l-imputazzjoni fil-konfront tal-appellant fejn l-Ewwel Qorti sabet lill-appellant hati.

Illi qabel ma din il-Qorti tibda biex tikkunsidra l-aggravji kontenuti fl-appell, din il-Qorti tagħmel referenza għal parti dispositiva tas-sentenza appellata. F'din il-parti tas-sentenza, il-Qorti rreferiet għal 'l-artikli 30, 66, 76(c) u 76(d) ta' l-Att XXIII ta' l-1998' izda l-Qorti ma ndikatx li dawn l-artikoli huma dawk kontenut fil-Kapitolu 406 tal-Ligijiet ta' Malta u għalhekk l-Att XXIII tal-1998 kif sussegwentement emendat.

¹⁶ Skont il-Form K a fol 13.

Illi ma hemmx dubju li l-Qorti kienet qieghda tirreferi ghal Kapitolu 406 tal-Ligijiet ta' Malta u cioe' l-Att XXIII tal-1998 kif emendat u mhux ghal kontenut tal-artikoli tal-Att XXIII tal-1998 kif originarjament promulgat. Stabbilit dan, din il-Qorti sejra tghaddi biex tqis l-aggravji mressqa mill-appellant fir-rikors tal-appell.

Illi permezz tal-ewwel aggravju, l-appellant jissottometti li n-nuqqas tal-prosekuzzjoni li tipproduci prova essenzjali għad-difiza tal-imputat flimkien marrifut tal-Ewwel Qorti li thalli lill-imputat jipprezenta dawk il-provi essenziali u mehtiega għad-difiza tieghu li jstgħu jiskagonawh minn kull htija u imputazzjoni jilledu id-dritt tieghu ta' smiegh xieraq gheluq zmien ragjonevoli kif sancit fl-artikolu 39 tal-Kostituzzjoni ta' Malta u l-artikolu 6 tal-Kapitolu 255 tal-Ligijiet ta' Malta¹⁷.

L-appellant issottometti li d-dmir tal-prosekuzzjoni li tipprezenta dawk il-provi kollha, dawk li huma favur l-akkuzat impost mill-artikolu 356 et sequitur tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta u dawk li jimponu li jithallew li jingiebu l-aktar prova shiha u sodisfacenti illi l-kaz ikun jagħti u dan ai termini tal-artikolu 638(1) tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta. L-appellant jissottometti li l-mod ta' kif agixxiet l-Ewwel Qorti li twaqqaf il-produzzjoni ta' dokumenti hija ekwivalenti għass-sitwazzjoni fejn Qorti tiddeċiedi li ma tismghax xhud. Li d-dokumneti jikkostitwixxu xhieda tagħhom infushom bhala prova. Jissottometti li l-mod kif waqt il-proceduri quddiema il-provi jittieħdu jew le irid ikun ekwu u gust. Huwa jagħmel referenza għal gurisprudenza Ewropea u jissottometti li huwa principju imhaddan permezz tal-istess dritt li s-smiegh għandu jsir minn tribunal indipendent u imparzjali. Jghid li muhuwiex qiegħed jingħad li necessarjament l-Ewwel Qorti kienet strettament parzjali meta irrifjutat lill-imputat waqt li kien qiegħed impedanat u jagħti x-xhieda tieghu li rrifjutat mingħajr ma tagħti r-ragunijiet tagħha li thalih jipprezenta dawk id-dokumenti li hu deħru kien essenzjali għalihi biex jagħmel id-difiza tieghu. Jissottometti li minhabba n-natura partikolari tal-proceduri in dizamina, fejn qiegħed jiġi deciz delitt kwazi bi grad ta' prova rizervata għal kontravenzjonijiet, fejn il-ligi qiegħda timponi obbligi oneruzi u fejn id-dottrina hija wahda li tezgi interpretazzjoni restrittiva hafna tal-ligijiet li jirregolaw l-ottemperanza fir-rigward

¹⁷ Din il-Qorti qiegħda tifhem li fejn l-appellant irrefera għal Kapitolu 225 tal-Ligijiet ta' Malta kien qiegħed jirreferi għal Kapitolu 319 tal-Ligijiet ta' Malta.

tal-Kummissarju tat-Taxxi u anki dik dwar l-Att dwar l-interpretazzjoni, il-Qrati għandhom jibbilancjaw billi jkunu aktar liberali fl-accettazzjoni tal-provi u meta f'dawk ic-cirkostanzi li għandhom ikunu rarissimi fejn il-provi ma jkunux ser jigu ammessi, *multo magis* id-dover li jigu provduti ragunijiet u gustifikazzjonijiet għar-rifut tagħhom għandhom ikunu ossrvati hafna aktar skrupolozament minn kazijiet ohra u dan in harsien tal-protezzjoni moghti taht l-artikolu 39 tal-Kostituzzjoni u l-artikolu 6 tal-Att dwar il-Konvenzjoni.

Li skont l-appellant huwa sofra leżjoni tad-dritt fundamentali tieghu skont l-artikolu 39 tal-Kostituzzjoni u l-artikolu 6 tal-Att dwar il-Konvenzjoni kif su affermat, u għaldaqstant skont l-appellant, din il-Qorti għandha, waqt is-smigh ta' dan ir-rikors tal-appell, tagħti kull oportunita' lill-appellant, kif inhi fis-setgħa tagħha li tagħmel li jipprezenta l-kaz tieghu permezz tax-xhieda orali kif ukoll permezz tad-dokumenti li xtaq jipprezenta in sostenn tat-tezi tieghu sabiex tigi indirizzata dan l-aggravju bl-aktar speditezza.

Ikksidrat;

Illi fl-unika seduta li seħħet quddiem l-Ewwel Qorti u cioe' dik tal-hamsa u ghoxrin (25) ta' April tas-sena elfejn u tmintax (2018) ghalkemm xehed l-imputat u giet prezentata xi korrispondenza, ma jirrizultax li saret talba sabiex jigu pprezentati dokumenti. Minn dak li qieghda tifhem il-Qorti mill-appell ipprezentat, l-appellant qiegħed jilmenta li waqt li ddepona xtaq li jipprezenta dokumenti u l-Qorti ma ppermettitlux. Din il-Qorti izda hija marbuta biex tiddeciedi abbazi ta' dak kontenut fl-atti u fl-atti ma tirrizulta la talba da parti tad-difiza sabiex il-prosekuzzjoni tressaq xi dokumenti ulterjuri u lanqas talba da parti tal-akkuzat sabiex huwa jithalla jipprezenta dokumenti. F'kaz li l-Qorti ma ppermettitx lill-appellant milli jipprezenta dokumenti jekk dehrlu li dawn id-dokumenti kienu importanti għad-difiza tieghu, huwa kellu jivverbalizza dan il-fatt. Mill-atti ma jirrizultax li l-appellant ma nghatax smieħ xieraq. In oltre', din il-Qorti tat-l-oportunita' kemm lil Avukat Generali biex jtella x-xhieda li xehdu quddiem l-Ewwel Qorti u anke lill appellant li rega xehed quddiem din il-Qorti kif preseduta għaladbarba ghalkemm jirrizulta sommarju tax-xhieda li xehdu quddiem l-Ewwel Qorti fil-verbal tagħha, ix-xhieda ma kinitx traskritta. Għalhekk dan l-ewwel aggravju qiegħed jigi michud.

Illi permezz tat-tieni aggravju, l-appellant issottometta li l-Qorti ghamlet applikazzjoni hazina tal-ligi meta ma aplikatx favur l-imputat appellant l-beneficcju skond l-artikolu 66(5) tal-Kapitolu 406 tal-Ligijiet ta' Malta. Issottometta li waqt is-smiegh tal-kawza quddiem l-Ewwel Onorabbi Qorti l-appellant kelli bizzejed provi f'idejh biex juri li hu qatt ma agixxa in mala fede u konsegwentement dejjem agixxa bil-buona fede mistenni minnu ghal vari karigi li kien jokkupa mmas-socjeta' Mediterranean Productions Limited u li definitavment ma kisirx dispozizzjonijiet tal-Kapitolu 406 xjentement u allura ma setghax jinzamm responsabbi għad-denunzji mhux imdahha għal perjodi ta' referenza. Li skont l-appellant, il-prosekuzzjoni ma uriet ebda mill-estremi imsemmija ta' mala fide jew xjenza t'a ksur tad-dispozizzjonijiet tal-Att sal-grad rikjest mill-ligi.

Ikkunsidrat;

Illi l-appellant huwa akkuzat li naqas milli jibghat lil Kummissarju tat-Taxxi id-denunzji, flimkien mal-hlas dovut li saru dovuti għal perjodi li ntemmu ft-tletin (30) ta' Settembru tas-sena elfejn u hmistax (2015) u l-wieħed u tletin (31) ta' Dicembru tas-sena elfejn u hmistax (2015). Illi a fol 5 jirrizulta li l-appellant kien il-firmatarju tal-applikazzjoni għar-registrazzjoni tal-kumpannija Mediterranean Productions Limited mad-Dipartiment tat-Taxxa fuq il-Valur Mizjud. In oltre' ma hemmx kontestazzjoni li kien is-segretarju tal-kumpanija in kwistjoni. Skont dak li jirrizulta a fol 9 u cioe' fid-dokument PS4, l-appellant irrizenja mill-kariga ta' segretarju tal-kumpannija Mediterranean Productions Limited fl-erbatax (14) ta' Gunju tas-sena elfejn u sittax (2016). Giet ipprezentata ittra datata t-tnejnu għoxrin (22) ta' Gunju tas-sena elfejn u sittax (2016) indirizzata lid-Dipartiment tal-VAT fejn Michael Debono bhala Managing Partner ta' DConsulta Limited informa lid-Dipartiment li ilhom li ssospendew servizzi ta' accounting, direct u indirect taxation services u anke company service provision lil kumpannija Mediterranean Productions Limited. Għalhekk infurmaw lid-Dipartiment tal-VAT li kwalunkwer korrispondanza rigwardanti VAT għandha tkun indirizzata direttament lil kumpanja. Fl-istess ittra hemm imnizzel li ma rcevewx istruzzjonijiet dwar l-ahhar tlett VAT returns u cioe' dawk għal perjodi '01.07.2015 to 30.09.2015 due 15.11.2015', '01.10.2015 to 31.12.2015 due 15.02.2016' u '01.01.2016 to 31.3.2016 due 15.02.2016.' u għalhekk irritornaw dawn

il-VAT returns vojta. Dawn it-returns gew ipprezentati ukoll fl-atti. Giet ipprezentata ittra a fol 12 indirizzata lil Registratur tal-Kumpanija fejn Michael Debono bhala Managing Partner ta' DConsulta Limited informa lil Registratur tal-Kumpanniji li DConsulta limited ma kinitx ghada il-'company service provider' ta' Mediterranean Productions Limited u li ghalhekk il-kumpannija mhijex ser tkompli tuza l-ufficja registrat. Giet ippreentata korrispondenza elettronika dwar Bank statements a fol 14 et sequitur li kienu qed jintalbu bl-ahhar wahda minghuta minn Stephanie Micallef ghal D-Consulta Limited lil Charmain Chircop ghal perjodu ta' bejn l-ewwel (1) ta' April u t-tletin (30) ta' Gunju tas-sena elfejn u hmistax (2015) u ghalhekk mhux ghal perjodu mertu tal-imputazzjoni. A fol 19 et sequitur gew ipprezentati partijiet minn korrispondenza elettronika li tixhed dwar problemi finanzjarji rinfaccati mill-kumpannija kif xehed l-appellant.

Meta xehed Paul Scicluna fis-seduta tas-sbatax (17) ta' Gunju tas-sena elfejn u dsatax (2019) quddiem din il-Qorti huwa qal li l-appellant naqas milli jissottometti denunzji li jirrispekkjaw Awissu u Novembru tas-sena elfejn u hmistax (2015). Jirrizulta li l-appellant huwa akkuzat li ma ntavolax id-denunzji u l-hlas ta' taxxa ghal perjodi li ntemmu fit-tletin (30) ta' Settembru tas-sena elfejn u hmistax (2015) u l-wiehed u tletin (31) ta' Dicembru tas-sena elfejn u hmistax (2015). Ma jirrizultax izda li hemm kontestazzjoni da parti tal-appellant dwar jekk gewxipprezentati d-denunzji mertu tal-imputazzjonijiet u ghalhekk din il-Qorti sejra kif hija obbligata tagħmel tillimita ruħha għal kontenut tal-appell. Meta il-PL Quentin Tanti in rappresentanza tar-Registratur tal-kumpanniji fi hdan l-MFSA xehed quddiem l-Ewwel Qorti fil-hamsa u ghoxrin (25) ta' April tas-sena elfejn u tmintax (2018) huwa xehed li Michael Debono kien segretarju tal-kumpanija u li ma kienx direttur. Huwa rega xehed quddiem din il-Qorti fis-sbatax (17) ta' Gunju tas-sena elfejn u dsatax fejn rega kkonferma li Michael Debono kien segretarju tal-kumpanija pero ma kienx Direttur. Ikkonferma li l-kopja ta' form K miqlugha mir-registry of companies fl-ghoxrin (20) ta' Gunju tas-sena elfejnu sittax (2016) a rigward Mediterranean Productions Limited li l-effective date kienet l-erbatax (14) ta' Gunju tas-sena elfejn u sittax (2016).

L-appellant skont ma jirrizulta mill-verbal tas-seduta tal-hamsa u ghoxrin (25) ta' April tas-sena elfejn u tmintax (2018) quddiem l-Ewwel Qorti xehed li qatt ma kellu

d-dover jiġi sottometti l-VAT returns, li ma kellux informazzjoni biex jiġi sottometti l-VAT returns u gew prezentati dokumenti. Meta l-appellant xehed quddiem din il-Qorti kif preseduta fis-sbatax (17) ta' Gunju tas-sena elfejn u dsatax (2019) huwa xehed li Mediterranean Productions Ltd kienet kumpanija fejn is-shareholder tagħha kien ragel mis-Sud Africa, fejn din il-kumpannija kienet ser taahdem fis-settura ta' filming, riklami u affarijiet hekk. Xehed li s-shareholder u d-direttur qatghu l-kuntatt mieghu. Huwa qal li kien company service provider ta' din il-kumpanija jidheri jipprovdi registered office, jagixxi ta' company secretary u jagħmlu l-accounts, VAT returns u l-affarijiet kollha, compliance tat-taxxa u VAT għal numru ta' zmien u li sakemm kienet tezisti din il-kumpanija dejjem għamel xogħlu. Spjega li 'Li ġara kien li din il-kumpanija ma kelliex xogħol, hu bażikament qata' l-kuntatt miegħi ma bediex iħallas anqas lili ta' xejn eċċ ēċċ. Jiena at one point in time wara hafna attentati hemm hekk ħassejt il-ħtieġa li naqta' l-legami kollha tiegħi li kelli ma' din il-kumpanija billi għanilt bażikament tlett affarijiet. Waħda reżenjajt minn segretarju, fl-istess ħin infurmajt lil MFSA wkoll li ma għadni registered office ta' din il-kumpanija u fl-istess ħin ukoll dan qed nitkellmu fit-22 ta' Ĝunju 2016 bghat ittra lil VAT Department fejn għedtilhom li jiena ma għandix aktar kuntatti ma din il-kumpanija u minhiex f'pożizzjoni li nimla l-VAT returns tagħhom u fl-istess fatt ma din l-ittra atteċċejt ukoll il-VAT returns l-originali kollha li kien hemm pendenti sa dakħar. Għal din l-ittra tat-22 ta' Ĝunju jiena qatt ma rċvejt l-ebda risposta, l-ebda kommunika, l-unika kommunikazzjoni li kien hemm hija meta jiena ġejt infurmat li għandi din il-kawża. Il-bqija għal dak iż-żmien jiħi jidher bażikament tlett snin jiena ma smajt xejn mill-VAT Department.'

Mistoqsi għal motivazzjoni ghaliex ma ssottomettiex returns fid-dati mogħtija fl-imputazzjoni wiegeb li ma kellux dokument, il-klijent ma kienx qed jikkuntatt ja, ma bghatlu l-ebda' invvoices, la sales u lanqas purchases u wkoll ma kienx f'pożizzjoni li jgħib bank statement mill-bank ghax hu ma kienx bank signatory peress li bank signatory kien id-direttur. Ma kelli l-ebda mod iehor ta' kif jakkwista dik l-informazzjoni. Jghid li kieku mela l-VAT returns ma kienx jimlihom skont il-professionalita' tiegħi izda kien jivvintahom jew jagħmel zero. Hass li ma għandux jagħmel dikjarazzjoni falza u kien imbagħad sta għal VAT Department li jitkellem mad-Direttur. Spjega li ma kinitx haga li grat f'għurnata, izda kien ilu ghaddej jiġi s-saqqi, jghid lu li se jkellmu ix-xahar id-diebel dejjem titwal il-bicca xogħol,

jibghatlu fuq Skype, emails hafna drabi, ma weriex koperazzjoni. Mistoqsi kemm ghadda zmien minn meta ra dan in-nuuqqas ta' koperazjoni minn naha tal-klijent tieghu sakemm hu effettivament irrizenja, qal li 'għaddew numru ta' xhur għax jiena kont qiegħed f'pozizzjoni li jiena xtaqt inkompli, ma xtaqt naqta' l-legami tiegħi miegħu u servizzi tiegħi b'mod jiġifieri abrabit, waħda mir-ragħuni li kelli jagħtini l-flus u jiena għalhekk kont qiegħed f'sitwazzjoni fejn jien kont qiegħed nigri warajh biex nippovaw ingħibu l-affarijet f'posthom, jħallasni l-amont li għandu jħallasni, jekk irid jillikwida l-kumpanija nagħmluha imma in the meantime ma ġara xejn... jiġifieri l-isforzi tiegħi ma swew għal xejn ha ngħidu hekk fejn għandu x'jaqsam dinil-kumpanija.' In kontro-ezami xehed li ilu accountant CPA għal tmienja u ghoxrin (28) sena u li huwa managing partner fil-kumpanija. Kien ilu jiprovd servizzi għal numru ta' snin jiġifieri minn prior to incorporation lil kumpannija. Ikkonferma li l-VAT Department lanqas batulu receipt, acknowledgement ghall-ittra li bagħħat u lanqas ma għamel follw up 'għaxx hassejt li spei l-ballun ma għadux f'saqajja speci ta' lballun f'saqajhom qiegħed issa iktar mill-f'saqajja.' Huwa kkonferma li kien segretarju u l-ufficju kien registered office tal-kumpanija. Mistoqsi għalfejn id-Dipartiment kellu jibghat zewg denunzji jekk denunzja wahda kinitx bizzejjed biex jiftah ghajnejh wiegeb li 'Kelli l-ewwel denunzja, jiena kont qiegħed f'din is-sitwazzjoni fejn jiena kont qed nitkellem mall-klijent ecc' ecc'. Għadejjin u konna qiegħdin bażikament imdendlin ... Issa jiena f'dak il-mument il-VAT return jiena ma stajtx nimliha għalhekk ħallejha hem ma kellix triq ħra. Imbagħad iż-żmien għadda u kien hemm VAT return ohra. At one point in time jiena kelli nieħdu deċiżjoni li jiena nirreżenja minn kolloks bażikament. Ovvajament inti fir-rejalta' meta jkollok kif taqbad tgħid, relazzjoni ta' profesjonist u klijent u naħseb anke mhux biss profesjonist, inti mhux mal-ewwel opportunita l-klijent taqtgħalu rasu, jiġifieri naħseb jiena irrid ikun hemm certu perjodu raġonevoli u dan m'aħniex qed nitkellmu ... żewġ VAT return tlieta jiġifieri qed nitkellmu perjodu ta' 9 xhur lanqas hija sena sħiħa jiġifieri mhux xi żmien twil.'

L-appellant fl-appell tieghu għamel referenza għas-sentenza fl-ismijiet **'XXX vs Commissioner of Value Added Tax¹⁸** fejn il-Qorti fost kunsiderazzjonijiet ohra kkunsidrat li:

'Therefore, once the Applicant did not have under her management and control funds or other

¹⁸ Deciza mit-Tribunal ta' Revizjoni Amministrattiva fis-6 ta' Frar, 2014 (Rikors numru: 238/2012)

immovable property belonging to Furnex Trading Limited she could have never disposed of such funds or property without making adequate provision for any tax due under the Value Added Tax, which potential disposal in any case does not result from the records of these proceedings since no evidence in this regard has been produced, particularly by the Director General (Value Added Tax). This further means that the Applicant could have never breached, let alone knowingly breached Section 66(4) of Chapter 406 of the Laws of Malta. In fact from the testimony given by Roderick Sultana during the sitting held on the 2nd October 2012¹⁹, it transpires that the main breach for which the Director General (Value Added Tax) is holding the Applicant responsible as Company Secretary for Furnex Trading Limited is the failure to submit the tax return for the period 01.09.06 – 30.11.06, which matter will be dealt with and discussed further down in this decision.'

B'referenza għall-artikolu 66(5) tal-Kapitolu 406 tal-Ligijiet ta' Malta, il-Qorti fl-istess sentenza iddeċediet li:

'From the said proviso it clearly results that in the specific circumstances set out therein, the liability of the representative is limited to the funds or to the value of any property under his management or control which belongs to or is due to the person he represents. When this limitation is transposed onto the facts pertinent to this case, and particularly onto the fact that the Applicant does not manage or control and has never managed or controlled funds or property belonging to Furnex Trading Limited, the only conclusion which can be drawn is that in practical terms there is no tangible liability on the part of the Applicant vis-vis any value added tax due by Furnex Trading Limited for the period she was Company Secretary of the said company.

Therefore in spite of and without prejudice to the general principle which emerges from Section 66 of Chapter 406 of the Laws of Malta, due to the particular circumstances of this case, the Applicant is correct and justified – on a practical and factual level – in asserting that she cannot be held liable together with Furnex Trading Limited for tax due to the Department

¹⁹ Folio 19 to 26 of the records of the proceedings. (Din ir-referenza tinsab fin-nota ta' qiegh il-pagna enumerata sbatax (17) fis-sentenza citata)

of Value Added Tax.

L-artikolu 66(5) tal-Kapitolu 406 tal-Ligijiet ta' Malta jaqra:

'Rappreżentant ikollu responsabbiltà solidali mal-persuna li jkun qiegħed jirrappreżenta għat-taxxa dovuta minn dik il-persuna:

izda meta ir-rappreżentant ikun agħixxa in bona feder u ma jkunx qiegħed xjentement jikkontravjeni is-subartikolu (4) jew kull obbligazzjoni oħra taħt dan l-Att, ir-responsabbiltà tiegħi taħt dan is-subartikolu għandha tkun limitata għall-flus jew għall-valur tal-proprijetà li huwa jkun qiegħed jamministra jew jikkontrolla li tkun ta' persuna jew dovuta lil persuna li huwa jkun ir-rapprezantant tagħha.'

Skont l-appellant, il-Qorti għamlet applikazzjoni hazina tal-ligi meta ma applikatx favur l-imputat appellant l-benefċċju skond dan is-subartikolu. Li huwa kellu bizzejjed provi biex juri li qatt ma agħixxa in male feder u li ma kisirx dispozizzjonnijiet tal-Kapitolu 406 xjentement u li għalhekk ma setghax jinzamm responsabbi għad-denunzji mhux imdahħla.

Illi fil-fehma ta' din il-Qorti l-fatti fil-kawza oderna u dik li kienet mertu quddiem it-Tribunal ta' Revizjoni Amministrattiva²⁰ ma humiex identici. Fl-ewwel lok jirrizulta li r-rikorrenti f'dik il-kawza kienet hadet azzjoni fejn intavolat proceduri sabiex tigi dikjarata li ma għandhiex responsabbilta' solidali mal-kumpanija għat-taxxa dovuta mill-kumpanija. Mis-sentenza citata jirrizulta ukoll li f'dak il-kaz, kienu għadhom ma ttieħdu proceduri kriminali da parti tad-Dipartiment tal-VAT versu r-rikorrenti li kienet fi zmien partikolari okkupat il-kariga ta' segretarju ta' kumpannija.

Fil-kawza odjerna, ma hemmx kontestazzjoni li l-appellant kien segretarju tal-kumpanija u li kien responsabbi għall-intavolar tad-denunzji tat-taxxa dwar il-valur mizjud. Din il-Qorti hija wahda ta' revizjoni u hija marbuta biex tiddeciedi skont l-aggravji mressqa mill-appellant fl-ambitu tal-imputazzjoni u għalhekk is-sentenza odjerna hija limitata għal fatt li ma gewx intavolati d-denunzji u l-hlas dovut għal perjodi partikolari u għalhekk ma tista bl-ebda mod tiddeciedi jekk u b'liema mod

²⁰ Fl-ismijiet 'XXX Vs Commissioner of Value Added Tax' fis-6 ta' Frar, 2014 (Rikors numru: 238/2012) 19

japplika l-artikolu 66(5) tal-Kapitolu 406 tal-Ligijiet ta' Malta li jirrigwarda t-taxxa dovuta. Filfatt irrispettivamente ta' jekk hemmx taxxa dovuta jew le, segretarju ta' kumpanija għandu l-obbligu li jipprezenta d-denunzji fil-hin.

Filfatt segretarju ta' kumpanija għandu r-rappresentanza u għalhekk huwa responsabbi sabiex jintavoli d-denunzji fiz-zmien stipulat. L-artikolu 66(1) tal-Kapitolu 406 tal-Ligijiet ta' Malta jaqra li:

'Kull segretarju, manager, direttur, stralċjarju jewuffiċjal prinċipali ieħor ta' enti jew korp ta' persuni, kull werriet ueżekutur testamentarju u kull kuratur tal-eredità vakanti ta' persunamejta, u kull min ikun tutur, kuratur, amministratur jew trustee ta'xi persuna oħra jew ta' xi trust, fund, jew enti ieħor għandu jkunrappreżtant, għall-għanijiet ta' dan l-Att, ta' dak il-korp ta'persuni, persuna mejta, persuna oħra, trust, fund jew enti ieħor, skont il-kaz.'!

L-artikolu 82(1) tal-Kapitolu 406 tal-Ligijiet ta' Malta jiaprovdli li:

B'żieda u mingħajr preġudizzju għal kullo bliggazzjoni ta' xi mpjegat jew persuna oħra, meta xi ħaġa ssirjew tonqos milli ssir minn korp ta' persuni, id-dispożizzjonijiet ta'din it-Taqsima għandhom japplikaw bħallikieku dik il-ħaġa tkunsaret jew naqset milli ssir minn kull direttur, manager jew uffiċjal prinċipali ieħor ta' dak il-korp ta' persuni: iżda direttur, manager jew uffiċjal prinċipali ieħor ta' korp ta' persuni ma jkunx ħati ta' reat bis-saħħha ta' dan is-subartikolu jekk huwa jgħib prova li huwama kienx jaf u ma setax b'diliġenza raġonevoli jsir jaf b'dak l-egħmil jew nuqqas u li huwa għamel kull ma seta' jagħmel sabiexiżomm milli jsir dak l-egħmil jew nuqqas.

L-artikolu 13 tal-Kapitolu 249 u cioe' l-Att dwar l-Interpretazzjoni jaqra' li:

'Meta xi reat taħt jew kontra xi dispożizzjoni li tinsab f'xi Att, li jkun għadda sew qabel jew wara dan l-Att, isir minn korpjew għaqda ta' persuni, sew jekk tkun persuna ġuridika jew le, kullpersuna li, fil-hin tal-ġħemil tar-reat, kienet direttur, manager, segretarju jew uffiċjal ieħor simili tal-korp jew għaqda, jew kienettidher li qed taġixxi f'dik il-kariga, tkun ħatja ta' dak ir-reat kemmil-darba ma tippruvax li r-reat ikun sar mingħajr it-taghrif tagħha uli tkun eżerċitat id-diliġenza kollha xierqa biex tevita l-ġħemil tar-reat: Iżda, ħlief dwar reati taħt jew kontra xi dispożizzjoni litinsab f'Att li fih hemm dispożizzjoni li tixbah id-dispożizzjoni

ta' dan l-artikolu, id-dispożizzjonijiet ta' dan l-artikolu għandhomjapplikaw biss għal reati li jkunu saru wara il-bidu fis-seħħ ta' danl-Att. (Emfazi u sottolinear mizjud)

Illi kif ikkunsidrat, id-denunzji jirrigwardaw dawk li saru dovuti għal perjodi li ntemmu fit-tletin (30) ta' Settembru tas-sena elfejn u hmistax (2015) u l-wieħed u tletin (31) ta' Dicembru tas-sena elfejn u hmistax (2015). Mid-dokumentazzjoni pprezentata jirrizulta li l-appellant irrizenja mill-kariga ta' segretarju tal-kumpanija b'effett mill-erbatax (14) ta' Gunju tas-sena elfejn u sittax (2016) u għalhekk xhur wara li kellha tigi intavolata l-ahhar denunzja mertu ta' dawn il-proceduri. Din il-Qorti tifhem li l-appellant kelli diffikultajiet biex jikkomunika mal-kljjent u li d-denunzji ma gewx ipprezentati rizultat tan-nuqqaas ta' koperazzjoni da parti tal-kljjent, pero' din il-Qorti hija tal-fehma li l-appellant kelli jiehu azzjoni ferm qabel u jirrizenja u mhux ihalli t-termini għal prezentata ta' denunzji jiġi jaċċadu b'rizzultat li espona ruhu għal dawn il-proceduri.

Fis-sentenza fl-ismijiet '**Il-Pulizija (Spt. A.P. Miruzzi) Vs Jean Carl Farrugia**'²¹ gie kkunsidrat:

'Illi ma saret ebda prova sodisfacenti - li trid tigi mill-appellant - li hu ma kienx jaf bl-egħmil delittwuz u li hu ezercita d-diligenza kollha mehtiega biex jevita l-egħmil tar-reat fiz-zmien li kien ghadu segretarju. Li jghid l-appellant fir-rikors tal-appell hu li hu qatt ma kelli l-informazzjoni necessarja sabiex ikun f-pozizzjoni li jara l-d-denunzji relativi jiġi debitament mimlija w iffirmati minnu ghax ma kellux access għal din l-informazzjoni.

Pero' kif intqal fl-Appell Kriminali : "**Il-Pulizija vs. Michael Stivala**" fuq citat:-

"Dan hu kaz ta' non osservanza ta' ligi fiskali fejn mhux accettabbli certu kavillar zejjed bl-iskop li jiġi evitati l-obbligi imposta mill-legislatur biex jaccerta ruhu li tingabar it-taxxa dovuta f-kull zmien u f-kull kaz."

Fis-sentenza fl-ismijiet '**Il-Pulizija (Spt.A.P.Miruzzi) vs Robertino Tufigno**'²² gie kkunsidrat li:

'Illi l-fatti li taw lok għal dan l-appell huma s-segwenti. L-appellant kien gie mahtur company secretary tas-socjeta' fuq imsemmija fis-sena 2006. Id-diretturi tas-socjeta' huma

²¹ Deciza mill-Qorti tal-Appell Kriminali fit-2 ta' April, 2009 (Appell Kriminali Numru: 29/2009)

²² Deciza mill-Qorti tal-Appell Kriminali fl-14 ta' Lulju, 2009 (Appell Kriminali Numru: 185/2009)

Stefanos Peristerakis u Giorgios Spiliotopoulos, zewg Griegi li ma jghixux Malta. Hu kien jibghat il-VAT returns tas-socjeta' lil dawn iz-zewg diretturi biex jimlewhom huma. Meta kienu jintbaghtu lura lilu kien jispedihom lid-Dipartiment tal-VAT entro t-terminu legali. Gie zmien meta id-diretturi ma baghtux lura dawn ir- returns mimlija lill-appellant nonostante li hu kien iheggighom kontinwament biex jaghmlu dan. Hu kien irrizenja mill-kariga tieghu fit-8 ta' Mejju, 2009, wara li gie notifikat bic-citazzjoni odjerna w ipprezenta il-Form K mal- Malta Financial Services Authority bil-hsieb li din tkun retroattiva sa mit-2 ta' Novembru, 2007. B' dana kollu id- Dipartiment fittex lilu

*Fattispecji simili ghal dan il-kaz gja gew trattati w decizi minn din il-Qorti li kellha okkazjoni tirrimarka w tosserva li min jassumi karigi simili bhal company secretary jew ta' ufficial ta' kumpanija li jirrenduh responsabbli ghall-obbligi tas-socjeta' versu d-Dipartiment tat-Taxxa fuq il-Valur Mizjud, irid joqghod ferm attent li jkun f' pozizzjoni li jwettaq dawn l-obbligi fiskali strettament u rigorozament. Jekk ma jkunx hekk munit bil-mezzi biex jadempixxi dawn l-obbligi, s-soluzzjoni trid tkun ir-rizenja tempestiva mill- kariga tieghu akkost li b' hekk jitlef xi onerarju jew kumpens iehor finanzjarju marbut ma tali kariga. (Ara f'dan is-sens App. Krim. **Il-Pulizija vs. J.C Farrugia [02.04.09]**).*

Certament - u dan mhux kontestat mill-appellant fir-rikors tal-appell tieghu - li bhala company secrerary huwa jaqa' fil-kategorija ta' ufficiali tal-kumpanija inkluzi fl-artikolu 82(1) tal-Kap.406 u ghalhekk stricto jure hu jrid ukoll jirrispondi ghan-nuqqas tas-socjeta'. Fil-kamp fiskali irid bilfors ikun hemm certa rigidezza fl-applikazzjoni tal- ligijiet.

Din il-Qorti taqbel mal-Ewwel Qorti li r-rizenja tal-appellant mill-kariga ta' Company Secretary b' effett retroattiv m' għandha l-ebda effett fuq ir-responsabbilta' kriminali tal-appellant taht il-Kap.406, anki jekk din giet hekk accettata mill-MFSA.

Tajjeb ukoll osservat l-Ewwel Qorti li l-appellant ma jistax jixhed li għamel minn kollox billi jissollecita liz-zewg diretturi Griegi li jibghatulu r-returns lura debitament mimlija w ffirmati w fl-istess nifs jghid li ddikjara mal-MFSA li minn Novembru, 2007 ma kien għamel xejn u ma ha ebda passi fil-kwalita' ta' company secretary. Din hija contradictio in terminis.

Jidher car li l-appellant "wanted to have his cake and eat it" billi zamm il-kariga ta' segretarju tul il-periodu tal- inadempjenza tas-socjeta' w issa, li qed jigi mitlub jirrendi kont għal dak il-periodu, qed ifittex ir-refugju wara rizenja retrospettiva.

Lanqas ma kien gust l-appellant mal-Ewwel Qorti meta qal li s-sentenza appellata kienet tikkistringieh li jibghat returns foloz jew nil returns. Dan assolutament mhux minnu. Is-sentenza appellata sabitu hati ta' nuqqasijiet li ghalihom bil-ligi hu ritenut responsabili dment li ghazel li jzomm il-kariga li kellu, nonostante li kien qed iberraq li jista' jigi fl-inkwiet meta ghal darba, tnejn, tlieta, kull tlitt xhur, kien qed jara li d-diretturi l-ohra kienu qed ipogguh f' pozizzjoni li ma jistax jottempera ruhu mal-ligi, u xorta baqa' jzomm il-kariga tieghu. Is-soluzzjoni kienet mhux li jipprezenta dikjarazzjonijiet jew returns fittizji jew foloz imma li jirrizenja minnufieh.

Fis-sentenza fl-ismijiet '**Il-Pulizija v. Audrey McCornick**'²³ gie kkunsidrat li:

*'Permezz tar-raba' aggravju l-appellanti tghid li kien impossibbli għaliha li timla l-formula rikjest, kemm ghax ma kellha l-ebda awtorita` u wisq anqas informazzjoni biex timliha. Ma kellhiex raguni temmen li jekk tagħmel "NIL" return dan kien se jkun tajjeb. F'dar-rigward bizzejjed wieħed jirreferi għal sentenzi ricenti ta' din il-Qorti diversament presjeduta li ttrattaw sitwazzjonijet simili. Hekk fis-sentenza fl-ismijiet **Il-Pulizija v. Jean Carl Farrugia** mogħtija fit-2 ta' April 2009 intqal hekk :*

"Li jghid l-appellant fir-rikors tal-appell hu li hu qatt ma kellu l-informazzjoni necessarja sabiex ikun f'pozizzjoni li jara li d-denunzji relattivi jigu debitament mimlija w iffirmati minnu ghax ma kellux access għal din l-informazzjoni.

*"Pero` kif intqal fl-Appell Kriminali **Il-Pulizija v. Michael Stivala** fuq citat [22.4.2008] :*

"Dan hu kaz ta' non osservanza ta' ligi fiskali fejn mhux accettabbli certu kavillar zejjed bl-iskop li jigu evitati l-obbligi imposti mil-legislatur biex jaccerta ruhu li tingabar it-taxxa dovuta f'kull zmien u f'kull kaz.' "

*U f'**Il-Pulizija v. Robertino Tufigno** deciz fl-14 ta' Lulju 2009, intqal :*

"Lanqas ma kien gust l-appellant mal-Ewwel Qorti meta qal li s-sentenza appellata kienet tikkistringieh li jibghat returns foloz jew nil returns. Dan assolutament mhux minnu. Is-sentenza appellata sabitu hati ta' nuqqasijiet li għalihom bil-ligi hu ritenut responsabili dment li ghazel li jzomm il-kariga li kellu"

²³ Deciza mill-Qorti tal-Appell Kriminali fis-16 ta' Settembru, 2009 (Appell Numru 369/2008)

Ghalhekk anke r-raba' aggravju mhuwiex sostenibbli.¹

Din il-Qorti tqis ghalhekk li gialadarba l-appellant mhuwiex jikkontesta li fiz-zmien mertu tal-imputazzjoni huwa kien jokkupa l-kariga ta' segretarju tal-kumpannija Mediterranean Productions Limited, huwa kien responsabbli sabiex jintavola d-denunzji fil-hin flimkien mal-hlas dovut. L-appellant kelli jagixxi fil-hin u cioe' li jirrizenja mill-kariga tieghu mill-aktar fis meta ra in-nuqqas ta' kooperazzjoni da parti tad-dirigenti tal-kumpanija minkejja li jghid li huwa kelli flejjes x'jigbor mingħand il-kumpanija. Ghalkemm jirrizulta li l-appellant irriżenja qabel ma gie notifikat bic-citazzjoni u għalhekk ha azzjoni qabel ma ttieħdu dawn il-proceduri fil-konfront tieghu, din il-Qorti kienet tistennna li r-rizenja ssir minnufih hekk kif huwa ma setghax jonera l-obbligi skont il-ligi. In oltre' kien jiġi spetta lil appellant li wara li bagħat l-ittra tat-tnejn u ghoxrin (22) ta' Gunju tas-sena elfejn u sittax (2016) lid-Dipartiment tal-VAT, li jaccerta ruhu li din tkun waslet. Din il-Qorti ma ssibx li l-ewwel Qorti għamlet applikazzjoni hazina tal-ligi meta ma applikatx l-artikolu 66(5) tal-Kapitolu 406 tal-Ligijiet ta' Malta. L-artikolu 66(5) jaapplika f'dak li jirrigwarda t-taxxa dovuta u mhijiex sta għal din il-Qorti biex tiddeciedi liema parti mill-artikolu 66(5) jaapplika jew jekk dan jaapplikax għas-sitwazzjoni tal-appellant. Irrispettivament ta' jekk hemmx taxxa dovuta jew le, segretarju ta' kumpanija għandu l-obbligu li jipprezenta d-denunzji fil-hin. Għalhekk din il-Qorti qiegħda tichad dan l-aggravju.

Ikkunsidrat;

Illi permezz tat-tielet aggravju l-appellant jissottometti li l-Ewwel Qorti għamlet applikazzjoni hazina tal-ligi meta wara li sabitu hati tar-reati dedotti fil-konfront tieghu ornatlu sabiex jikkonforma ruhu mal-ligi fi zmien impost mill-artikolu 76 tal-Kapitolu 406 ta' tlett (3) xħur u fin-nuqqas li jagħmel dan ikun passabbli għal multa gornaljera ta' hames Ewro (€5) għal kull gurnata wara dan iz-zmien mogħti mill-Qorti.

L-appellant issottometta li irriżenja mill-kariga tieghu fl-erbatax (14) ta' Gunju tas-sena elfejn u sittax (2016) mhux fis-sena elfejn u hmistax (2015) kif indika l-appellant f'dan it-tielet aggravju. Għalhekk skont l-appellant huwa mhuwiex f'pozizzjoni aktar

li jikkonferma ruhu mal-ligi u lanqas ma għandu dan l-obbligu stante li huwa svestit minn kull poter rappresentattiv tas-socjeta' in kwistjoni.

L-Ewwel Qorti kkundannat lil appellant għal multa ta' disa' mitt ewro (€900) u tagħtu tlett (3) xhur sabiex jirregola ruhu u li fin-nuqqas ikun hemm multa ta' hames ewro (€5) ta' kuljum li dan in-nuqqas ikompli. Din il-Qorti taqbel mal-appellant fis-sens li la darba huwa ma għadux jokkupa l-kariga ta' segretarju tal-kumpanija, huwa ma għadux f'pozizzjoni li jagħmel dak li ordnatlu l-Qorti u cieo' li jirregola ruhu. F'dan ir-rigward, din il-Qorti tagħmel referenza għas-sentenza fl-ismijiet '**Il-Pulizija (Spt. A.P.Miruzzi) Vs Jean Carl Farrugia**²⁴ fejn il-Qorti kkunsidrat li:

'Pero', kif ikkonċeda lejalment l-istess Avukat prosekutur, l-appellant, wara r-rizenja tieghu minn segretarju tal-kumpanija, f'Jannar 2005, ma baqax aktar fil-posizzjoni li jagħmel dak li ordnatlu jagħmel l-Ewwel Qorti w-cieo' li fi zmien tlett (3) xhur jikkonforma ruhu mal-Ligi taht penali ta' hmistax (15)-il Euro kuljum li matulu jkompli n-nuqqas.'

Dan it-tielet aggravju qiegħed għalhekk jiġi milquġħ.

Ikkunsidrat;

Illi permezz tar-raba' aggravju, l-appellant issottometta li l-piena imposta fuqu hija wisq harxa tenut kont tac-cirkostanzi tal-kaz, li huwa professjonist u li ma hu xejn aktar minn vitma tac-cirkostanzi u li l-Kummissarju bil-kundanna u l-multa imposta fuqu, xorta ma' spicċax gabar it-taxxa dovuta, jekk hemm taxxa dovuta, skond il-ligi u jekk l-ispirtu tal-ligi huwa wieħed li l-pieni għandhom iservu ta' deterrent sabiex tingabar it-taxxa dovuta, certament mela f'dan il-kaz dak il-ghan ma ntlahhaqx u mhux ser jintlaħaq bl-impozizzjoni inutli ta' multi horox. L-appellant mingħajr pregudizzju, jissottometti li għandu jkun passabbli għal minimu possibl li tippermetti l-ligi li f'dan il-kaz huwa ta seba' mitt Ewro (€700).

Din il-Qorti tibda biex tissottolinea li l-ligi qiegħda hemm biex tigi segwita u li fil-mument li persuna tokkupa l-kariga ta' segretarju ta' kumpanija, hija obbligata li tottempera ruhha mal-ligi. Għalhekk irrispettivament jekk ingabritx it-taxxa dovuta jew le mid-Dipartiment, segretarju ta' kumpanija li ma jkunx intavola d-denunzji

²⁴ Deciza mill-Qorti tal-Appell Kriminali fit-2 ta' April, 2009 (Appell Kriminali Numru: 29/2009)

flimkien mal-hlas dovut fiz-zmien stipulat ikun passabli ghal proceduri u soggett ghal multi.

Minn naha l-ohra, din il-Qorti ma tistax tinjora 1-fatti speci tal-kaz. Jirrizulta li d-denunzji flimkien mal-hlas dovut ghal perjodi li ntemmu fit-tletin (30) ta' Settembru tas-sena elfejn u hmistax (2015) u l-wiehed u tletin (31) ta' Dicembru tas-sena elfejn u hmistax (2015) ma gewx ipprezentati. L-appellant irrizenja mill-kariga ta' Segretarju tal-kumpanija Mediterranean Productions Limited fl-erbatax (14) ta' Gunju tas-sena elfejn u sittax (2016). Din il-Qorti ma tistax ma tqis ukoll li r-rizenja tal-appellant bhala segretarju sehhet qabel ma nharget l-imputazzjoni odjerna. In oltre' jirrizulta ukoll li l-appellant ilu fil-professjoni ghal numru twal ta' snin u jirrizulta ukoll li l-fedina penali hija wahda netta. Ghalhekk tenut kont ta' dan kollu, din il-Qorti sejra tnaqqas il-multa imposta u sejra minflokk tordna li tithallas multa ta' seba' mitt ewro (€700).

Ghal dawn il-motivi, din il-Qorti taqta' u tiddeciedi billi tilqa' limitament l-appell billi filwaqt li tikkonferma l-htija, thassar u tirrevoka fejn il-Qorti tat lill-appellant tlett (3) xhur biex jirregola ruhu u fejn ordnat li fin-nuqqas ikun hemm multa ta' hames ewro (€5) ta' kulljam li dan in-nuqqas ikompli u fejn il-Qorti ordnat il-hlas ta' multa ta' disa' mitt ewro (€900) u minflokk tikkundanna lil appellant ihallas multa ta' seba' mitt ewro (€700).

(ft) Consuelo Scerri Herrera

Imhallef

VERA KOPJA

Franklin Calleja

Deputat Registratur